

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η ιδιαίτερη πατρίδα,
η πρώτη ζωή, οι καταβολές, η ιστορία, η μνήμη
και η συνέχεια...

Η ΛΕΥΚΑΔΑ ΤΟΥ ΜΟΧΘΟΥ:

Εδώ η πέτρα είναι σκληρή μ'αψύς κι ο Λευκαδίτης
την πολεμάει ολοχρονίς κι ιδρώτα την ποτίζει
κι αυτή καρπίζει το γλυκό το λάδι, το κρασί της,
της φαμελιάς του απαντοχή και στέρεο μετερίζι

Εδώ κουρσεύει μια ζωή ο μόχθος τα κορμιά μας
μα μένει αδούλωτη η ψυχή σαν του βουνίσσιου αντάρτη
κι αν με το σιταρόψωμο αζαίνουν τα παιδιά του
όμως το πνεύμα ανθοβολεί σα μυγδαλιά του Μάρτη

Γιάννη Π.Βουκελάτου

Η ΛΕΥΚΑΔΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΑΣΗΣ:

Δάσο όλο δρυ στην κορφή σου,
σιδερόχορδη ανάβρα
που αχνίσαν τα σπλάχνα μου απάνω
ολοκαύτωμα θείο
και η άκρη σου τρέμει σα φύλλο,
μέσα βροντάει ο Λευκάτας,
μαζώνεται η μπόρα,
ξεσπάει μες στο θείον ελαιώνα,
τρικυμίζει το πέλαο,
νησί μου.

Άγγελου Σικελιανού

Και Η ΛΕΥΚΑΔΑ ΤΗΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ:

Η Λευκαδίτικη παροικία της Ηλιούπολης είναι η πολυπληθέστερη της Αττικής. Οι Λευκαδίτες μετοίκησαν στην Ηλιούπολη και δημιούργησαν εδώ μία δεύτερη Λευκάδα. Γιατί, όντες παράλληλα δραστήριοι και δημιουργικοί, διατήρησαν πάντοτε ισχυρούς τους δεσμούς τους με την πατρίδα τους.

Πλατεία Κανάρια, 1953

Σκοπός του παρόντος Λευκώματος είναι να καταγραφεί η ιστορία της Λευκαδίτικης παρουσίας στην Ηλιούπολη, να μνημονευθούν και να τιμηθούν τα πρόσωπα που έδωσαν πολλά στην κοινή λευκαδίτικη υπόθεση και στην υπόθεση του Συλλόγου «Η Φανερωμένη». Να ακουμπήσουμε ξανά τη γη της Λευκάδας, να αισθανθούμε, να συγκινηθούμε, να ενωθούμε. Και να δώσουμε στη νεότερη γενιά ένα τρόπο σύνδεσης με τις ρίζες της.

Α Η ΑΦΙΞΗ ΣΤΗΝ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ

Οι πρώτοι Λευκαδίτες έφθασαν στην Ηλιούπολη, τις δεκαετίες του 1940 και 1950, σπρωγμένοι από τη φτώχεια, τις συνέπειες της κατοχής και του σκληρού εμφυλίου πολέμου και τον καταστροφικό σεισμό του 1948.

Η μεγάλη πλειοψηφία τους εγκαταστάθηκε στην Κάτω Ηλιούπολη, στον Τρίτο Τομέα της Κάτω Ηλιούπολης, κυρίως στις μετέπειτα οδούς Νικομάχου, Αθηνοδώρου, Αγορακρίτου, Ίωνος, Ζολώτα και Μύρωνος.

Πάνος Δελλαπόρτας, με τη σύζυγο, τα παιδιά του και συγγενείς στην αυλή του σπιτιού του.

Πιθανόν, ο πρώτος Λευκαδίτης που έφθασε στην Ηλιούπολη ήταν ο Δημήτριος Γεωργάκης, ο οποίος ήλθε στην Άνω Ηλιούπολη προπολεμικά και διετέλεσε κοινοτικός σύμβουλος και δύο φορές πρόεδρος της κοινότητας Ηλιούπολης.

Το διάστημα 1948 - 1950, φθάνουν στην Κάτω Ηλιούπολη οι πρώτοι Λευκαδίτες: ο Πάνος Δελλαπόρτας με τη σύζυγό του Θεοδώρα και τα παιδιά τους Γιάννη, Τάκη, Φραντζέσκα, Ντίνο και τη βαβά Φροσύνη. Ο Μήτσος Λάζαρης με τη σύζυγό του Ακριβούλα και τα παιδιά τους Νίκο, Ανδρέα, Στάθη, Μιχάλη και τις εγγονές του Φρόσω και Ρένα. Ο Γιώργος Γράφας, με τη σύζυγό του Θεογνώσια και τα παιδιά τους Κατίνα, Περικλή, Φάνη και Κούλα, ο Ηλίας Γράφας, με τα παιδιά του Γιάννη, Ελευθερία και Ντανιά. Τα δίδυμα αδέρφια Αποστόλης και Στάθης Μεσσήνης, με τις

Η οικογένεια του Πάνου Δελλαπόρτα. Μαζί τους η Βαβά Φροσύνη

συζύγους τους Κατερίνα και Σταμάτα και τα παιδιά τους Ευαγγελία, Ζωή, Τιμόθεο και Μαριάνθη, Γιάννη, Ελισσάβητ, Σουζάννα, Ελευθερία και τη μάνα τους Σουζάννα.

Νίκη Λάζαρη, Πανώρια Λάζαρη, Ελπίδα Λάζαρη, Ρένα Λάζαρη

Οικογένεια Δημητρίου (Μήτσου) και Ακριβούλας Λάζαρη, με τα παιδιά τους Αντρέα και Νίκο, τις νύφες τους Πανώρια και Ελπίδα και συγγενείς και φίλους

Λευκαδίτικος διπλός γάμος:
Οι κόρες του Αριστοτέλη και της Πανώριας Λάζαρη Ευφροσύνη και Ρένα,
με τους συζύγους τους Θεόδωρο Μόκκα και Γιάννη - Ευγένιο Κοντογιάννη.

Μαζί τους ο ανηψιός τους Παναγιώτης Ρεκατσίνας, ο Διονύσης Φραγκούλης, με τη σύζυγό του Ανδρομάχη και τα παιδιά τους Νίκο, Ηλία, Κώστα και ο Στέφανος Σκλαβενίτης.

Ο Δημοσθένης Γεωργάκης ήλθε το 1950, διέμεινε όμως στην Άνω Ηλιούπολη. Ο αδελφός του Άγγελος ήλθε νωρίτερα.

Ακολουθεί ο Σπύρος Γεωργάκης [Βρακατσάνος] και ο αδελφός του Θωμάς.

Ο Μιχάλης Χαλικιάς, από το Σπανοχώρι, σύζυγος της Φραντζέσκας Δελλαπόρτα.

Το 1952, έρχεται από τη Βαυκερή ο Σπύρος Γαζής και λίγο μετά, τα αδέλφια του Αιμίλιος, Σταύρος και Γιώργος.

Το 1953, ήλθε στην Κάτω Ηλιούπολη ο Κωνσταντίνος Μαραγκός με τη σύζυγό του Άννα και τα παιδιά τους Παναγιώτη, Χαράλαμπο και Αθηνά.

Το 1954, ο Μήτσος Βλάχος, με την αδελφή του Καλλιόπη.

Φρόσω Λάζαρη - Αθηνά Μαραγκού, 1956

*Στάθης Μεσσήνης, Απόστολος Μεσσήνης,
Κίμων Ζακυνθινός*

Γεράσιμος και Ευτυχία Λάζαρη με τα παιδιά τους Ρένα, Διονύση, Βαρβάρα

Ο Γιώργος Κτενάς, μετέπειτα βουλευτής Λευκάδας και Υπουργός.

Ο Γεράσιμος και η Ευτυχία Λάζαρη, με τα παιδιά τους Γαλάτεια, Ρένα, Διονύση και Βαρβάρα.

Το 1955, ο μετέπειτα δάσκαλος Νίκος Γλένης.
Η αδελφή του Αλίκη είχε έλθει νωρίτερα, το 1953.

Το 1955, ο Διονύσιος Κοντογιώργης, ο οποίος διέμεινε ένα χρόνο στην Ηλιούπολη, για να επανέλθει μόνιμα το 1984, με τη σύζυγό του Κατερίνα και τα παιδιά τους Μιχάλη και Φίλιππο.

Η Σταμούλα Βλάχου και ο αδελφός της Θωδωρής
Ο Πάνος Αραβανής [Πανούτσος].
Ο Σπύρος Κακλαμάνης [Μπαμπαράς].
Ο Γεράσιμος Μεσσήνης [Φαμπέσης].

Το διάστημα 1957-1958, ο Ιωάννης Κούρτης, με τη σύζυγό του Αριστούλα και τα παιδιά τους Μιχάλη, Χριστογιάννη και Ελένη.

Ο Θεοφύλακτος Βαγενάς. Ο Στέφανος Μαργέλης, κατασκευαστής.

Τα αδέρφια Βασίλης και Παναγιώτης Σάβερ.

Ο Πέτρος Λάζαρης [Καναβάτος], με τη σύζυγό του Χαρίκλεια και τα παιδιά τους Διονύση, Γιώργο και Λούλα.

*Πέτρος και Χαρίκλεια Λάζαρη (Καναβάτου)
με τον γιο τους Διονύση, τη νύφη τους Ευγενία
και τον εγγονό τους Πέτρο*

Τα αδέρφια Κίμων και Χρήστος Ζακυνθινός.

Ο Βασίλης Φέτσης με την αδελφή του Πανωραία.

Ο Νίκος Θερμός [Καμπύλαυκος]. Αργότερα, έρχεται η αδελφή του Ειρήνη.

Ο Αναστάσιος Κακλαμάνης, με την οικογένειά του.

Ο Γιώργος Κονιδάρης, του Ευσταθίου.

Ο Γιάννης Ζαβιτσάνος, ασίατρος.

Ο Αριστείδης Κατωπόδης, με τη σύζυγό του Ζωή και τα παιδιά τους Σταμάτα και Αργυρώ.

Ο Σταύρος Κατωπόδης, με την οικογένειά του.

Ο Ευστάθιος Κούρτης, με τη σύζυγό του Ειρήνη και τις κόρες τους Κατερίνα και Τασία.

Ο Ηλίας Λιβιτσάνος, με την αδελφή του Ευγενία και τη μάνα τους Χαρίκλεια.

Χρήστος Ζακυνθινός

Βασίλης Φέτσης